

HIIRIJÄRVEN KYLÄSUUNNITELMA 2006 – 2010

Hiirijärven päivitetty kyläsuunnitelma 2006 - 2010

Hiirijärven kyläyhdistys ry

Puh. 0400 112 293

Mia Mäntylä

Materiaali: Mia Mäntylä ja kyläläiset

HIIRIJÄRVEN KYLÄSUUNNITELMA

JOHDANTO	5
RIPAUKSEN KÄSITTELYN TOIMINNASTA ENNEN	6
HIITTENKIUKAAT KERTOAVAT ASUTUKSESTA.....	6
LALLI PÄÄTTÄÄ PÄIVÄNSÄ HIIRIJÄRVELLÄ.....	7
TALVITIE.....	7
JUUSTOKIVI.....	7
KOULU.....	8
HIIRIJÄRVEN OSUUSKASSA 1924-1935.....	9
POSTI.....	10
HIIRIJÄRVELLÄ KYLÄKAUPPAA YLI 100 VUOTTA.....	10
HIIRIJÄRVEN KYLÄRAITTI.....	10
KYLÄLLÄ TOIMIVAT/TOIMINEET SEURAT JA YHDISTYKSET.....	10
KYLÄ NYKYÄÄN	11
VÄESTÖ (2001).....	11
ELINKEINORAKENNE (2001).....	11
HIIRIJÄRVI MAANTIETEELLISESTI	11
KYLÄN HALLINNOLLINEN ASEMA	12
PALVELUT, JOITA KUNTA, KUNTAYHTYMÄ, SEURAKUNTA JA VALTIO TARJOAVAT KYLÄLÄISILLE	12
KAUPUNGIN TARJOAMAT PALVELUT/EDUT.....	12
<i>Sosiaaliset edut/palvelut</i>	12
<i>Sivistykseen liittyvät edut/palvelut</i>	12
<i>Tekniset palvelut/edut</i>	12
<i>Muita kaupungin tarjoamia palveluita/etuja</i>	13
HARJAVALLAN SEUDUN KUNTAYHTYMÄN TARJOAMAT PALVELUT/EDUT.....	13
SEURAKUNNAN TARJOAMAT PALVELUT/EDUT.....	13
VALTION TARJOAMAT EDUT.....	13
MUITA ETUJA.....	13
YRITTÄJÄT JA PALVELUT	14
KYLÄN VAHVUUDET, HEIKKOUEDET, MAHDOLLISUUDET JA UHAT (2001 JA 2005)	15
<i>Päivitetty kyläkysely syksyllä 2005</i>	16
<i>Kyläkyselyn tuloksia</i>	16
KEHITTÄMISTOIMINNAN PAINOPISTEET	17
HIIRIJÄRVEN KOULUPIIRIN ALUEEN PÄIVITETYT KEHITTÄMISKOHTEET VUOSILLE 2006-2010.....	17

Johdanto

Joukko kyläläisiä kokoontui Hiirijärven koululle keväällä 2001. Tilaisuudessa pohdittiin yhdessä, miten voisimme alkaa kehittää kyläämme. Ideoita tuli runsaasti, mutta kaikki tuntui kaukaiselta haaveelta. Asiat jäivät muhimaan asukkaiden mieliin. Syksyllä 2001 asiat olivat selkeytyneet ja perustimme Hiirijärvelle kyläyhdistyksen, joka saman tien rekisteröitiin. Koimme, että kylämme tarvitsee ensin suunnitelman, jotta voimme alkaa kehittää kyläämme kestäväen kehityksen periaatetta noudattaen. Päätimme, että haemme rahoitusta Karhuseutu ry:ltä kyläsuunnitelman laatimiseen.

Saimme rahoituksen nopeasti järjestettyä. Aloitimme kyläsuunnitelman teon herättelemällä ihmisiä haastatteleamalla heitä henkilökohtaisesti. Lähetimme kyläläisille kyläkyselyn, jonka avulla saimme asukkaat miettimään, mitä täällä kylällä touhutaan. Järjestimme erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia. Keskusteltiin ja oltiin yhteistyössä vanhusten, yrittäjien, yhdistysaktiivien, nuorten, kaupungin, seurakunnan ja kuntayhtymän kanssa. Kylätalolla järjestetyssä kahvilassa oli seinällä idealappuja, joihin kullakin kävijällä oli mahdollisuus laittaa omat ideansa ylös. Pidettiin yhteistyötalkoita kylätalon ympäristössä.

Kyläsuunnitelmassa on pyritty kaivelemaan menneisyyttä, pohtimaan nykyisyyttä ja hahmottelemaan tulevaisuutta. Suunnitelman tekeminen kesti kokonaisuudessaan vajaan vuoden. Suunnitelma aiotaan käydä läpi vuosittain yhdistysten yhteisessä palaverissa ja samalla aina pohtia, mitä uutta kehitettävää kylällämme on.

Osa suunnitelman kehittämiskohteista on jo toteutettu ja osa on käynnissä. Lopussa on kehittämistoiminnan aikataulu, jota pyrimme noudattamaan. Kehittämistoimintaa kylällämme on paljon, koska täällä ei ole koskaan aikaisemmin tehty mitään suunnitelmaa kylän kehittämisestä.

Toivottavasti olemme pystyneet luomaan mahdollisimman kattavan kyläsuunnitelman Hiirijärvestä ja toivottavasti kyläläisten kehittämistoiveet saadaan toteutettua.

Kehittämisryhmän puolesta

Mia Mäntylä

Ripaus kylän toiminnasta ennen

Seuraavassa on käsitelty kylän menneisyyttä lyhyesti. Menneisyyden hahmottaminen oli monen idean alullepanija. Kylän vanhemman väestön sai kiinnostumaan myös kylän kehittämisestä, kun ensin puhuttiin vähän menneisyydestä.

Hiittenkiukaat kertovat asutuksesta

Kokemaenjoen suu sijaitsi kivikauden loppuvaiheessa Harjavallan kohdalla. Vanhimmat merkit ihmisasutuksesta Harjavallassa ovat Hiitten- ja Lyytikänharjulla. Vain vähän näitä nuorempaa on Hiirijärven vanhin asutus, joka kuuluu Kiukaisten kulttuurin piiriin (2300-1500 ekr). Kiukaisten kulttuurin väestö eli ensisijassa merestä. Hylkeiden pyynti lienee ollut pääasiallinen elinkeino ja hylkeenrasva eli traani oli myös tärkeä kauppatavara.

Kiukaisten kulttuuri on viimeinen rannikon kivikautinen kulttuurivaihe, sen jälkeen tuli pronssikausi. Alueet, jotka Kiukaisten kulttuurin aikana olivat asuttuja, olivat pronssikaudella edelleenkin asutuskäytössä. Mutta väestömäärä kasvoi selvästi ja pronssikaudella Satakunnan rannikkoalueet olivatkin asuttuja lähes kauttaaltaan.

Veden laskiessa nykyiset Nakkilan ja Harjavallan väliset viljelyaukeat muodostivat laajan, suojaisan alueen, niin sanotun Nakkilan muinaislahden. Lahden rannoilla on ollut useita asuinpaikkoja on selvää, ettei kaikkia edes tunneta.

Parhaiten tunnettuja asuinpaikkoja ovat Kaunismäki ja Saamanmäki. Kaunismäessä on yhteensä 15 rauniota, joista osa on hävitetty. Vuosina 1946 ja -47 tutkittiin kaksi Kaunismäen ja yksi Mäkilän maalla sijaitsevista raunioista. Paikalla oli käytetty polttohautauksia. Haudoista löydettiin pinsettien pala ja partaveitsi. Torisevasta löydettiin irtolöytönä putkikirves. Kaunismäestä on löydetty talonjäännös, jossa on ollut paalujen kannattama katto ja suuri kuoppaliesi. Tällä alueella on ollut pitkä asutusperiodi.

Heinilän eli Taalperin alueella on yhteensä 6-7 röykkiötä. Ne on tutkittu vuonna 1906. Esineitä ei ole löydetty. Alueella on käytetty sekä poltto- että ruumishautauksia. Hävitetystä röykkiöstä on löydetty irtolöytönä putkikirves.

Tunnetumpi Kiukaiskulttuurin asuinpaikka on ollut Saamanmäki. Röykkiöitäkin alueella on. Vuonna 1906 kaksi röykkiötä tutkittiin. Toisessa oli suoritettu polttohautaus, toisesta löytyi luuta kivien välistä. Alueelta on löytynyt myös pronssikautista keramiikkaa.

Kaasanmäestä on löydetty 34 rökkiötä, osa niistä on Nakkilan puolella. Jotkut rökkiöistä ovat pieniä ja nykyään taimikon seassa. Ne ovat hankalasti löydettävissä. Kaksi rökkiötä on tutkittu. Molemmissa on tehty polttohautaus. Toinen haudatuista on ollut nainen ja samalla on löydetty kultalevyn kappale. Alueella on laaja kulttuurikerros, josta voidaan päätellä pitkä asutusperiodi. Asutusta on pronssikaudelta ja ehkä voi olla jopa rautakaudelta asti, koska alarinteestä löytyy pieniä hautarökkiöitä.

Komeita pronssikautisia hautarökkiöitä on löydetty myös Kivtien varresta sekä Matinharjulta. Maisemallisesti selvästi erottuvia ovat lisäksi Jutin ja Kuumoonmäen rökkiöt. Erityisen hienot, mutta vähemmän tunnetut ovat Nokelaisen rökkiöt.

Lalli päättää päivänsä Hiirijärvellä

Harjavallan Hiirijärveen kuuluu tunnetusti eräs katolisen aikamme mahtava historiallinen legenda, joskaan ei suoraan mutta ainakin välillisesti. Seuraavassa lyhyt katkelma erään hiirijärveläisen kertojan sanelemana.

”Kun Lalli oli tappanu piispa Henriki, niin Lalli oli tullu raskauttavaa tilaan. Lalli jätti kotonsa Köyliönsaaren kartano ja tuli Kotamäkee. Lalli oli tehny kivistä koran ja asunu siinä. Kotamäessä o semmone kivi, jonka kive päältä ei Lallin itkun hiki koskaa kuivu. Kukaan ei ole löytäny sitä kivee, mut nii puhutaa. Lalli ei missää rauhaa saanu. Järvi oli alla. –Hiiret ahristi sen puuhun sitte. Söivä puu nii, että se kaatu ja Lalli putos järvee. Se oli sen loppu. Lalli pelkäs, että Henrik villitsee kansan, Lalli itte oli pakana.”

Paitsi Kotamäkeen ja jo kuivuneeseen Hiirijärveen, liittyy Lallin nimi suoraan erääseen perimätietoon: Hiirijärven kylän kahta lahkoa erottamassa oli ollut sammas, jonka nimi oli Lallinmaja. Kertoja muisti sampaan sijainneen Ylä-Kleemolan ja Ala-Kleemolan talojen välissä. Lallinmaja oli ollut luonnonkivi. (Harjulan kilta, 1978)

Talvitie

Talvitie (tunnetaan myös hevostienä) kulki Leineperistä Saaman kautta nyk. Pöronojan reunaa pitkin ja Heikkilän puutarhan alapuolen kautta Kauttuan ruukille. Tie oli tavallista talvitietä leveämpi, koska vetohevoset joutuivat kulkemaan rinnatusten. Rekikin oli normaalia leveämpi. Reessä kuljetettiin rautaa, isoissa harkoissa Leineperistä Kauttualle. Karl Nikanor Bergèn (synt. 1870, kutsuttiin Kalleksi) kertoman mukaan, hän oli löytänyt reestä pudonneen harkon vesijättömaalta, talvitien varresta. Harkko oli painava, musta, kulmikas ”möhkäle”. Kalle kantoi harkon Mäkelään ja sitä käytettiin uuden saunan kiukaan oheiskivenä, jonka päälle pienet kiuaskivet ladottiin. (Simo Keinosen kertomaa, 2002)

Juustokivi

Huovintie on ollut yleinen kauppatie, jota myöten köyliöläiset ajoivat lankkunsu Poriin myytäväksi. Tämä tie lähtee Torttilan Tolvin talon luota, on noin 16 km pitkä ja kulkee pitkin Salpausselän hiekkasten harjujen rinteitä, läpi metsän, pohjoisesta etelään ja päättyy Tuiskulan kylään Köyliössä. Ennen siitä kulki vain teinien oikopolku.

Juustokivi oli yksinäinen, läpimitaltaan noin 4 x 5 m:n suuruinen maakivi Huovintien varrella, lähellä nykyistä Hiirijärven maantietä. Sitä käyttivät ennen teinit levähdyspaikkana, jossa söivät kerjäämiänsä juustopaloja; siitä nimikin. Kivi on nykyisin hävitetty. Rautatien rakennuksen aikana se rikottiin. Kulkijat olivat hakanneet kiven merkkejä ja kirjaimia täyteen. Huovintiestä poikkeavaa polun haaraa, joka lähellä maantien yhtymäkohtaa kulki kiven ohi, sanottiin Juustotieksi. (Harjulan kilta, 1978)

Koulu

Neljätoista vuotta Harjavalta tuli toimeen yhdellä koululla. Kun Pirkkalan koulu aloitti toimintansa, oli jo epävirallisesti keskusteltu kolmannestakin opinahjosta.

Kouluasioissa syntyi kouluviranomaisten ja kuntakokousten välillä 1900-luvun ensi vuosikymmenellä erimielisyyksiä. Kuntakokous piti kiinni kahdesta koulupiiristä, mutta tarkastaja vaati kolme koulupiiriä ja velvoitti kunnan tekemään sen mukaisen piirijakoehdotuksen kuvernöörin vahvistettavaksi.

Hiirijärven kouluasia ei tullut vieläkään selväksi, koska paikkakysymyksestä syntyi uudet erimielisyydet. Aluksi päätettiin koulu rakentaa ns. Saamanmäkeen, mistä annettiin sitoumus lahjoittaa kunnalle tontti. Toisella kertaa päätettiin koulu perustaa Hopun taloon. Lopuksi v. 1907 päätettiin koulu rakentaa ns. Karhunmäen tontille, nykyiselle Heikkilän Juhan tontille, Vanhalle Koulutielle. Lainamakasiinikassasta päätettiin ottaa koulun rakentamiseen 3000 mk. (Harjulan kilta, 1978)

Ensimmäiseksi opettajaksi valittiin "kahdeksi koetusvuodeksi" 10.4.1907 Veera Porri, joka sitten palveli kouluaan 38 vuotta. Hiirijärvellä saatiin myös heti poikien käsityöopetus käyntiin, sillä ohjaajaksi saatiin puuseppä K. J. Mäki. Koulu lähti siis vakuuttavasti toimimaan.

Ensimmäinen vastoinkäyminen sattui tammikuussa 1909, jolloin koulu oli kuukaudeksi suljettava tuhkarokkoepidemian vuoksi. Vapausota ei pahasti häirinnyt Hiirijärven lasten koulunkäyntiä. Keskeytys tosin tuli sielläkin, mutta koulu saattoi jatkaa heti sotatoimien mentyä Harjavallan ohi.

Hiirijärven koulu sähköistettiin vuonna 1921. Tähän asti Veera Porri oli toiminut opettajana yksin, mutta vähitellen oli herätty huomaamaan, että oli mahdollisuus päästä eroon supistetusta koulusta. Alettiin tehdä valmisteluja "seisovan alakoulun" saamiseksi Hiirijärvelle.

Koululla järjestettiin paljon yhteisiä tilaisuuksia. Hiirijärvi oli 1920 –luvulla syrjäkylä, josta lähdettiin kirkolle vain jumalanpalvelukseen tai välttämättömille asioille. Kylä eli kuitenkin voimakkaasti.

Oppilasmäärä väheni 30 –luvun lopulla niin, että koulusta tuli jälleen supistettu. Talvisodan päätyttyä tuli uutta väkeä ja alakoulu sai erillisen opettajan. Jatkosodan aikana koulu toimi vielä jonkin aikaa supistettuna, mutta heti sodan jälkeen perustettiin toinen vakinainen opettajan virka. Kun koulu vakinaistui 2-opettajaiseksi, käytiin sen tilojen puolesta kamppailemaan. Alun perin supistetuksi kouluksi tehty rakennus oli jo aikansa elänyt, rappeutunut ja liian pieni. Kuvaavaa koulun vaikealle tilanteelle oli, että ruoka oppilaille keitettiin opettajan saunan padassa.

Kun Veera Porri oli 1945 jäämässä eläkkeelle, hän tuli työvoimapäällikkönä toimivan Holger Virravirran puheille ja pyysi ostaa nauloja huomattavan määrän. Virravirran ihmetellessä mihin nauloja tarvittiin, opettaja Porri kertoi käyttävänsä ne koulun "nurkkien parantamiseen", koska ei hän voinut jättää niitä niin huonoon kuntoon. Koulu oli todella huonossa kunnossa ja sieltä puuttui voimistelusalit, yksi luokka ja opettajan asunto. Talousopetusta ei voitu tilojen ja välineiden puutteessa järjestää ollenkaan.

Oppilasmäärän voimakas lisääntyminen herätti sitten jo kunnan päättäjätkin. Tontti varattiin nykyisen koulun paikalta. Uusi koulu rakennettiin vuonna 1953. Sodan jälkeisinä vuosina oli ollut vaikeata saada koululle miesopettajaa, mutta uuden koulun valmistuttua paikka alkoi kiinnostaa. Poikien käsityöopetuksessa oli ollut vaikeuksia. Eino Setälä toimi tehtävässä joitakin lyhyitä keskeytyksiä lukuun ottamatta Lauri Inkisen tulon asti, vuodesta 1920 vuoteen 1953.

Oheisessa luettelossa ovat virkaa hallussaan pitäneitten opettajien lisäksi pitkäaikaiset tuntiopettajat, sijaiset ja työnohjaajat. (Reijo Virmavirta, 1980)

Veera Porri 1907-1945	Salli Säilä 1948-1949
Juho Mäkinen 1907-1908 (käsityöt)	Martta Kurttila 1949-1950
Antton Laiho 1908-1920 (käsityöt)	Elina Kuusisto 1949-1976
Eino Setälä 1920-1953 (käsityöt)	Aarne Oksi 1953-1954
Aila Kallio 1944-1945	Irja Lyyra 1954-1957
Alma Pajula 1945-1946	Lauri Inkinen 1955-1976
Kustaa Salminen 1945-1949	Anu Puodinketo 1975-1976
Aino Vartiainen 1945-1960	Jukka Tuominen 1976-
Eeva Kalli 1946-	Minna Tuominen 1976-
Hilkka Salminen 1946-1949	Seija Toivonen 1977-
Laina Takala 1946-1949	Marjatta Majuri 1980 -

Hiirijärven osuuskassa 1924-1935

Harjavallan Osuuspankin historian on katsottava alkaneen jo ennen nykyisen pankin perustamista, sillä Hiirijärven kylässä osuuskassatoiminta oli alkanut jo vajaat kaksi vuotta aikaisemmin. Hiirijärven Pienviljelijäyhdistyksen järjestämässä esitelmätilaisuudessa elokuun 3. päivänä 1924 kansakoululla, piti konsulentti Eino Ervelä esitelmän ”osuuskassojen merkityksestä maaseudun luottolaitoksina”. Esitystä seuranneessa keskustelussa asetuttiin yksimielisesti kannattamaan osuuskassan perustamista paikkakunnalle. Perustaminen pantiinkin heti alulle lukemalla Pellervo-Seuran mallisäännöt ja ottamalla vastaan jäseneksi ilmoittautumisia.

Varsinainen perustava kokous pidettiin kansakoululla elokuun 21. päivänä 1924. Konsulentti Ervelän osuuskassatoimintaa selostavan esityksen jälkeen päätettiin yksimielisesti perustaa Hiirijärven Osuuskassa, toimialueenaan Hiirijärven kansakoulupiiri. Näin oli Harjavallassakin osuuskassatoiminta käynnistetty sivukylällä. Vasta myöhemmin se levisi pitäjän keskusta.

Hiirijärven Osuuskassan perustamiskirjan allekirjoittaneet:

Väinö Vanhatalo	Frans Mikola	Jalmar Mattila
Juho Laine	Frans Niittymäki	Kaarlo Anttila
Ville Mäkinen	Ville Mäenpää	Frans Kaunismäki
Arvo Kuusisto	Veera Porri	Vihtori Lehtinen
Frans Eskola	Väinö Kuusisto	Juho Heinilä
Vihtori Hoppu	Kalle Vainiomäki	Päärtti (Berndt) Kleemola
Väinö Juti	F. E. Huhtala	Paavo Ojala
	Evert Mäkelä	

Toiminta oli luonnollisesti alussa vähäistä, se rajoittui luottojen myöntämiseen Osuuskassojen Keskuslainarahastolta saaduista varoista. Ensimmäisten myönnettyjen lainojen käyttötarkoituksiksi on pöytäkirjoihin merkitty ”apulantojen maksuun”. Osuuskassa toimi kirjanpitäjäksi valitun Hannes Kleemolan luona.

Kehitys osuuskassatoiminnassa alkoi kulkea vauhdilla eteenpäin. Kassoja pyrittiin yhdistelemään suuremmiksi yksiköiksi ja siten vahvistamaan niiden toimintaedellytyksiä. Tarkastajan kehotuksesta päätettiin vuonna 1935 huhtikuun 30. päivänä ja kesäkuun 2. päivänä pidetyissä osuuskunnan kokouksissa liittää Hiirijärven Osuuskassa varoineen ja velkoineen Harjavallan Osuuskassaan.

Huolimatta lyhyeksi jääneestä toiminta-ajastaan, oli Hiirijärven osuuskassa ehtinyt osoittaa osuustoimintaan perustuvan rahalaitostoiminnan käyttökelpoisuuden ja voiman. Yhteistoiminnalla saatettiin pelastaa useita pienyrittäjiä silloisen pula-ajan mukanaan tuomasta ahdingosta.

Posti

Hiirijärvellä uudet kauppiat, Rauha ja Tauno Collander, avasivat postipysäkin kyläkaupalle 1.12.1950. Rauha Collander oli tehnyt postivalan Kankaanpään postissa. Postivala tarkoitti sitä, että sai toimittaa kirjattuja kirjeitä. Maalaiskirjeenkantaja Saara Sainio Hiirijärveltä haki joka perjantai postin kaupalta ja vei maanantaina Harjavallan postiin. Posti tuli Harjavallasta joka toinen päivä kaupalle. Postipysäkki oli nimeltään postiasema 2. Kaupalta kyläläiset hakivat oman postinsa itse. Postipysäkki lakkautettiin 1.6.1959. Sen jälkeen postilaatikko oli kaupan ulkoseinässä ja Harjavallan posti hoiti laatikon tyhjennyksen joka päivä. (Postimuseo, Helsinki/Rauha Collanderin kertomaa, 2002)

Hiirijärvellä kyläkauppaa yli 100 vuotta

Kaupankäynnin aloittivat 1880 –luvulla Akseli ja Selma Kleemola. Kauppaa jatkoi heidän vävynsä Nikolai Tuominen ja tyttärensä Salli Tuominen. Heidän jälkeensä kauppaa piti hetkisen Saarikivi -niminen henkilö, josta ei ole paljonkaan tietoa. Hänen jälkeensä Tuomiset pitivät vielä uudelleen kauppaa.

Vuonna 1950 Collanderin Tauno ja Rauha perheineen ostivat kiinteistön ja siitä alkaen he pitivät kauppaa Hiirijärvellä. Kaupasta löytyi valikoimaa nuppineuloista traktoriin. Jos tavaraa ei ollut, niin tilattiin. Ruokatavaravalikoima pyrittiin pitämään ajan tasalla. Väinö Purje eli K-kaupan Väiski, opetti lihan käsittelyä ja käyttöä. Asiakasiltoja järjestettiin Hiirijärven koululla yhdessä Keskon kanssa. Ohjelma oli monipuolista; oli musiikkia ja asiaa. Toinen Keskon ”matkasaarnaaja” oli kotitalousopettaja Anja Sirkiä. Koulun seinät pullistelivat väen paljoudesta. Tämä oli 50 –lukua. Kauppa järjesti toimintaa ja elämää Hiirijärvelle.

Seuraavaksi alettiin laajentaa ja peruskorjata vanhaa kauppaa. Kauppa valmistui vuonna 1962. Tilat moninkertaistuivat ja niin myös valikoimatkin. Valikoimaan tulivat kankaat, kemikaliotuotteet sekä kodintarvikkeet. Apulaisia oli tarpeen mukaan. Apulaisista Kuusiston Lahja palveli pisimmän ajan, noin 10 vuotta. Kauppiat jäivät eläkkeelle vuonna 1991 ja Hiirijärven kylä menetti paljon. (Rauha Collanderin kertomaa, 2002).Kauppa jatkui vielä muutaman vuoden yrittäjä Antti Lehtimäen pitämänä.

Hiirijärven kyläraitti

Vuonna 1898 Juho Yli-Kleemola ja Mikko Mikkola tekivät anomuksen Hiirijärven tien (nyk. Hiirijärven Koulutie) ottamisesta pitäjän yleiseksi tieksi, mutta anomus hylättiin suurella enemmistöllä. Tätä tietä kyllä oli eri ottein tehty kuntakokousten päätösten nojalla. Nykyään tie on jo kunnan tie.

Kylällä toimivat/toimineet seurat ja yhdistykset

Hiirijärven Pienviljelijäyhdistys (toimii edelleen)	Hiirijärven Sähkö Oy
Hiirijärven Nuorisoseura	Hiirijärven Puhelin Oy
Hiirijärven Urheiluseura Nuoli	Hiirijärven Pesäpallojoukkue
Hiirijärven Puimakoneyhdistys	Hiirijärven Sonniyhdistys
Saamaojan perkausyhdistys	Marttayhdistys (toimii edelleen)
Hiirijärven Vanhempainyhdistys (toimii edell.)	Hiirijärven Kyläyhdistys ry (toimii edelleen)

Lotta Svärd ja suojeluskunta toimi marraskuuhun 1944 asti. Talvisodassa leivottiin joka päivä Yli-Kleemolan leivintuvassa armeijalle leipää rintamalle vietäväksi.

Lisäksi Hiirijärvellä on ollut oma äänestysalue ja koulupiirialue. (Taimi Yli-Kleemolan kertomaa, 2002)

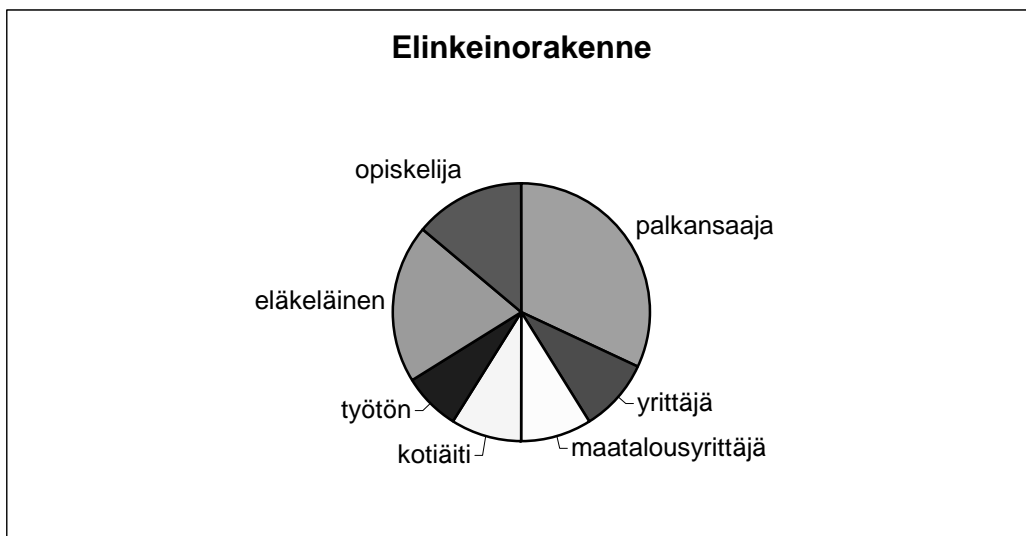
Kylä nykyään

Väestö (2001)

Hiirijärven kylän ikärakenne on melko tasainen. Hiirijärvellä on talouksia 165 ja asukkaita noin 418. Miehiä on 151 ja naisia 145. Kylän tulevaisuuden kannalta merkittävää on se, että alle 20 –vuotiaita on 122 henkeä, eli noin 29 % kylän vakinaisista asukkaista. Alle kouluikäisiä lapsia on 31. Harjavallan väestöstä 5,4 % asuu Hiirijärvellä.

Elinkeinorakenne (2001)

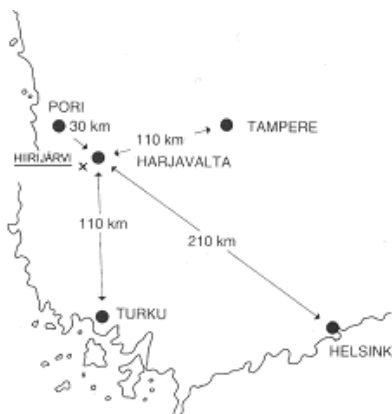
Kyläkyselyn tuloksien perusteella on arvioitu kylän elinkeinorakenne. Palkansaajat ovat elinkeinorakenteen suurin ryhmä. Toiseksi suurin ryhmä on eläkeläiset.

Hiirijärvi maantieteellisesti

Hiirijärvi sijaitsee Länsi-Suomessa Harjavallan kaupungissa. Kyläsuunnitelma on toteutettu Hiirijärven koulupiirin alueella eli rajoina ovat Kiukaisten ja Nakkilan rajat, valtatie 2 ja tie no 43. Hiirijärven etäisyydet keskustaajamiin ovat seuraavat: Harjavalta 6 km, Eura 22 km, Nakkila 16 km, Kokemäki 20 km, Kiukainen 11 km ja Kullaa 22 km. Poriin on matkaa 34 km. Porissa on lähimmät lentoyhteydet. Rautatie- ja linja-autoyhteydet löytyvät Harjavallasta. Helsinkiin on matkaa 221 km ja Turkuun 120 km.

Hiirijärven luonnossa näyttelevät suurinta osaa peltoaukeat ja metsät. Kyläteiden varsille on pikkuhiljaa kertynyt vuosien varrella asutusta. Kuvassa Hiirijärvi Minna Sulosen piirtämänä.

Kylän hallinnollinen asema

Harjavallan kaupunki	Satakunnan Työvoima- ja elinkeinokeskus
Länsi-Suomen lääni	Harjavallan työvoimatoimisto
Satakunnan seutukaava-alue	Pirkanmaan - Satakunnan maanmittaustoimisto
Kokemäen kihlakunta	Kansaneläkelaitoksen Harjavallan toimisto
Kokemäen käräjäoikeus	Satakunnan sairaanhoitopiiri
Etelä-Suomen maa- ja metsätalouden alue	Lounais-Suomen Ympäristökeskus
Kokemäen veropiiri	Satakunnan Maaseutukeskus
Tiehallinto Turun tiepiiri	Lounais-Suomen Metsäkeskus
Turun ja Porin sotilasläänin alue	Tampereen rautatiepiiri

Palvelut, joita kunta, kuntayhtymä, seurakunta ja valtio tarjoavat kyläläisille

Valtion, seurakunnan ja kaupungin palveluja pidetään yleensä itsestäänselvyyksinä, joita saamme verovaroilla. Kaupungin palveluista päättävät elimet ovat asianomainen lautakunta, kunnanhallitus ja lopulta kunnanvaltuusto. Seurakunnassa vastaavat päättävät elimet ovat kirkkoneuvosto ja –valtuusto.

Kaupungin tarjoamat palvelut/edut

Sosiaaliset edut/palvelut

- takaa alle kouluikäiselle lapselle kunnallisen perhepäivähoidon (Hiirijärvellä on yksi oma perhepäivähoitaja)
- koululaisten iltapäiväkerho
- esiopetus (matkaa noin 6 km)

Sivistykseen liittyvät edut/palvelut

- oma 1 - 6 luokkien koulu
- ilmaiset koulukyyditykset 1 - 9 –luokkalaisille sekä erityiskouluihin
- kaupunki mukana koulukyydityskustannuksissa esiopetukseen ja lukioon (käytännössä ilmaiseksi kouluautossa, jos on tilaa)
- terveydenhoitaja käy 1 – 6 luokkien koululla kerran kuukaudessa
- koululaisille ilmainen hammashoito, oppilashuollonohjaus ja psykologian palvelut
- kirjasto Harjavallan keskustassa (matkaa 7 km)

Tekniset palvelut/edut

- eko –piste koululla (lasi, metalli, paperi ja paristot)
- mahdollisuus ottaa Hiirijärvellä kunnallinen vesi (liittymä nykyään maksullinen)
- Hiirijärven tiet, joita kaupunki hoitaa
  - o Hiirijärven Koulutie
  - o Hiirijärven Vanhakoulutie
  - o Huhdankulmantie
  - o Kuusiniementie
  - o Metsäkulmantie
  - o Hiittenkiukaantie
- kunta avustaa Hiirijärvellä olevia yksityisteitä, joiden varrella on vähintään kolme asuntoa
- Hiirijärven Koulutie ja Niitynrinnantie suurimmaksi osaksi valaistu
- palolaitoksella 10 henkilöä kunnan palkkaamana (matkaa noin 6 km)
- kunta tukee VPK:n toimintaa
- kunnan tekemä leikkikenttä

- kunta mukana erilaisissa hankkeissa, kuten jääkiekkokaukalon jäädytyksessä, kaukalonsiirtohankkeessa ja keväisin roskienkeruutalkoissa, korottoman työllistämislainan antajana

Muita kaupungin tarjoamia palveluita/etuja

- kotiapupalvelut
  - tukipalvelut, kuten ateria-, hygieniä-, siivous-, saattaja-, turvapuhelin- ja vaatehuoltopalvelut
- palvelutalo Hopeakeidas (matkaa noin 6 km)
- vanhainkoti Hopearanta (matkaa noin 8 km)
- Yrityspalvelu Enter auttaa alkavia yrityksiä ilmaiseksi Porissa Puuvillatehtaan tiloissa
- kaikkia palvelevat kotisivut www.harjavalta.fi

Harjavallan seudun kuntayhtymän tarjoamat palvelut/edut

- perusterveydenhuolto terveyskeskuksessa Harjavallan keskustassa (matkaa noin 6 km)
  - o omalääkäri
  - o äitiys- ja lastenneuvola
  - o lasten sekä aikuisten hammashoitopalvelut
  - o terveydenhoitajan vastaanotot
  - o kotisairaanhoito
  - o päivystysvastaanotto
  - o sairaankuljetus

Seurakunnan tarjoamat palvelut/edut

- alle kouluikäisille (3-6 -vuotiaat) päiväkerhotoimintaa omalla kylällä
- pyhäkoulua
- lähetys- ja diakoniatoimintaa
- seurakunnan onnittelukäynnit
- kotiehtoolliskäynnit kyläläisten luona
- joulun- ja kesäkirkot omalla kylällä
- kaste-, rippi-, hää- ja hautajaisjuhlat
- kirkko- ja lapsikuoro (matkaa noin 7 km)
- nuorisotyö ja nuorisoiilat (konserttimatkat, raamattutunnit, nuorten leirit)
- partio (matkaa noin 7 km)
- kaikkia palvelevat kotisivut www.evl.fi/srk/harjavalta
- lähetyspiiri kylätalolla

Valtion tarjoamat edut

- Hiirijärven tiet, joita valtio hoitaa
  - o Hiirijärventie
  - o Niitynrinnantie
  - o Matomäentie
- pyörätie Euran tien varrella (tie no 43)

Muita etuja

Mannerheimin lastensuojeluliitosta saa tilauksesta lastenkajtsijoita.. (Harjavalta ei ole tehnyt ostopalvelusopimusta Mannerheimin lastensuojeluliiton kanssa, joten kajtsijoita voi olla hankalampi saada)

Mannerheimin lastensuojeluliitto mukana nuorten Walkers -kahvilatoiminnassa. Muuten Walkers –kahvilatoiminta on vapaaehtoistoimintaa.

Yrittäjät ja palvelut

Autokauppias Perttu Uusi-Kerttula

Averfin Oy, maansiirtokoneiden korjaukset ja huollot

Erikoishermoratahieroja Johanna Ryhänen

Hermoratahieroja Tuija Mattila

Inkisen marjatala, Jouni Inkinen; vadelmaa ja mustikkaa

Jaakkola Harri; metallityöt

Kai-Jatta, Kaija Jaakkola; parturi-hoitola

Kodintekniikka Mattila Oy, Olavi Mattila

Maatalouspalvelu Mia Mäntylä, maatalouksien ja pienyrityksien toimistopalvelut

Majuri Antti, metsäkoneurakointi

Tmi Matti Kaunistola; hallihallit, navetat, autotallit ym myynti

Mäntylä Juha, metsäkoneurakointi

If Vahinkovakuutusyhtiö Oy, Hannu Huhtala; vakuutukset

Sata-Puu Oy; puutavaraa joka muodossa

Simula Saira; fysioterapiaa, ratsastusterapiaa, eläinfysioterapiaa

Wallan talli, Meeri Simula; lännenratsastusta, hevospsykologiaa, ratsastustunteja

Sähköasennukset ja -suunnittelut Jaakko Ritvonen

Tapiola; vakuutukset

Tmi Leo Wentjärvi; kaivinkone ja metallityöt

Ma-Rakennus J. Mäntylä Ky; teollisuusrakentaminen

MM-asentajat, Markus Inkinen ja Matti Jaakkola

Rakenne purku Mäntylä & Kotti; purkutyöt

Hunajapaja; hunajatuotteiden valmistus ja myynti

Jouhan; piharakennustyöt ym

Kylän vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat (2001 ja 2005)

Seuraavat nelikenttäanalyysit on tehty kyläläisiä kuunnellen ja kyläkyselyjä apuna käyttäen. Kyläyhdistys on laittanut Hiirijärven kylän vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat tärkeysjärjestykseen.

Tulevissa kehittämishankkeissa on kaikkien huolehdittava siitä, että vahvuudet tulevat säilymään. Mahdollisuudet tulee tehokkaasti hyödyntää. Pitkäjänteistä toimintaa ja hyvää yhteistyötä vaatii se, että heikkoudet muutetaan vahvuudeksi. Siihen kuitenkin pyritään. Kaikkien on yhdessä vältettävä kyläämme uhkaavia tekijöitä.

Näitä kaikkia nelikenttäanalyysin kohtia pidetään kyläsuunnitelman kehittämisavaimina.

Vahvuudet 2001	Heikkoudet 2001
<ul style="list-style-type: none"> • Aktiivinen kyläkoulu • Ympäristö ja luonto • Muinaisjäännökset • Kylänraitti • Maantieteellisesti hyvä sijainti • Tieyhteydet • Uudet asukkaat • Toimiva kyläyhdistys 	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelujen vähäisyys • Tonttitarjonnan puute • Huonot julkiset kulkuyhteydet • Teiden kunto • Rajoitetut harrastusmahdollisuudet varsinkin nuorilla omassa kylässä
Mahdollisuudet 2001	Uhat 2001
<ul style="list-style-type: none"> • Kyläsuunnitelman toteutus • Koulun ja sen ympäristön kehittäminen • Uudet asukkaat • Yhteistyön lisääminen • Viihtyvyyden lisääminen • Myönteinen julkisuus • Yhdistystoiminnan aktiivisuus ja avoimuus • Hiittenkiukaitten ja Lallin kiven kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Koulun lopettaminen • Kunnallinen päätöksenteko • Rahan puute • Kylän kiinnostavuuden vähentyminen • Väsyminen yhteistoimintaan • Erimielisyydet • Ilkivallan lisääntyminen maaseudulla

Päivitetty kyläkysely syksyllä 2005

Hiirijärven kyläyhdistys ry laati lokakuussa 2005 kyläkyselyn, joka jaettiin koko Hiirijärven koulupiirialueelle. Vastausaikaa kyselyyn oli neljä päivää. Vastauksia saimme yhdeksän kappaletta, joka antaa melko hyvän kuvan kylästä. Vastaajien joukossa oli vähäinen määrä kyläaktiiveja. Vastaajista 33 % oli miehiä ja 67 % naisia. Vastaajien keski-ikä oli 50 vuotta. Vastaajista oli 78 % lapsiperheitä.

Kyläkyselyn tuloksia

ON HYVIN	VOISI OLLA PAREMMIN
<ul style="list-style-type: none"> • Oma rauha • Koulu • Aktiivinen kyläyhdistys • Ilmapiiri hyvä (naapurisuhteet, avun saanti, ystävällisyys ja mukavat ihmiset) • Maalaismaisema (nähtävyydet, luonto, siisteys ja viihtyisä ympäristö) • Olemassa oleva katuvalaistus • Edulliset asumiskustannukset • Hiirijärven koulutiellä rauhallinen liikenne ja valot • Luistelukenttä • Yhteinen kokoontumispaikka (kylätalo) • Toiminta kylätalolla kuten perhekahvila 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiet (kunto, auraus, nopeusrajoitukset ja valaistus) - isot kuorma-autot ja traktorit rikkovat tien nopeasti, koska tien kunto huono. • Katuvalaistus ja pyörätie Hiirijärventielle Eurantieltä alkaen • Hiirijärventie vaarallinen (nopeusrajoituksia ei noudateta ja Kotamäen kohdalla vaarallista ylittää tie). • Jätevesiviemäröinti (kaupungin tukema) • Harrastusmahdollisuudet paremmiksi • Nuoriso unohdettu kokonaan (12-20 v)
TULEVAISUUDEN UHAT	TULEVAISUUDEN MAHDOLLISUUDET
<ul style="list-style-type: none"> • Ikärakenne (väki vähenee, nuoren väen katoaminen, nukkumalähiö) • Kyläkoulun lakkautus • Kyläyhdistystoiminnan hiipuminen (jos aktiivit lopettavat tai kylätilat menetetään) • Palveluiden puuttuminen • Kunnallistekniikan puutteet kuten viemäriverkosto • Tonttipula 	<p>Hyvät, jos</p> <ul style="list-style-type: none"> • kylän oma toiminta pysyy aktiivisena • asukasmäärä pysyy samana tai kasvaa • nuoria perheitä saadaan lisää • pysyy väljyys ja maalaisuus (valtteja) <p>Huonot, jos</p> <ul style="list-style-type: none"> • väkeä ei muuta kylälle • ei saada lisää ok-tontteja • koulu lakkautetaan

Vastaajista 60 % oli sitä mieltä, että harrastusmahdollisuudet ovat huonot omassa kylässä. Miehille ei ole mitään harrastusmahdollisuuksia. Kansalaisopisto lopetti jumpan kylältä. Liikuntaharrastuksen kannalta on huonot tiet ja pimeää, varsinkin syksyllä. Vastaajista 40 % oli sitä mieltä, että harrastusmahdollisuuksia on; lenkkeily, puutarhanhoito, Kyläyhdistys, Martat ja Vanhempainyhdistys. Talvella on enemmän liikuntamahdollisuuksia.

Yhteistyön lisääminen esim. Hiittenkiukaantien asukkaiden kanssa saattaisi tuoda eloa toimintaan. Kuitenkin Harjavaltaan ja Nakkilaan on melko helppo lähteä harrastamaan. Kuitenkin oltiin sitä mieltä, että mahdolliseen harrastajamäärään nähden tilanne on aika hyvä. Vastaajista 44 % oli sitä mieltä, että voisi osallistua kotikylän kehittämiseen tulemalla mukaan talkoisiin. Toivottiin kuitenkin, että talkoista ilmoitettaisiin ajoissa.

Kehittämistoiminnan painopisteet

Hiirijärven koulupiirin alueen päivitetty kehittämisskohteet vuosille 2006-2010

Kehittämisskohteet	Valmis	Valmiina	Muuta
Linja-autopysäkkien katokset	ok		
*Hiirijärven koulutie ja Vanhankoulutien risteys	ok	2007	
*Metsäkulmantien ja oikotien risteys	ok	2006	Vihreä Hiirijärvi –hankkeen aikana
*Hiirijärventien ja Kuusiniementien pysäkki			
*Metsäkulmantien ja Niitynrinnantien risteys			
Yhtenäinen postilaatikkomalli	ok		
Kuntolaatikoiden uusinta	ok		
Lallin kiven alueen kunnostus, parkkipaikka, opasteet ja penkit	ok		Vihreä Hiirijärvi –hankkeen aikana
Alueen opastukset, kuten hiidenkiukaat		2006	Vihreä Hiirijärvi –hankkeen aikana
Uusi jätehuoltopiste Hiittenkiukaantielle		?	Kaupunki ei ole ollut tyytyväinen pisteeseen. Ajattelevat, että 2-tieltä alkaa tulla jätettä pisteeseen.
Olevan jätehuoltopisteen aitaus	ok		Aitausta ei tarvita, koska pisteen on hyvä näkyä. Lammasaita reunalla.
Uudet sillat		?	Jos siltoja entisöidään, ehdotetaan, että tehdään vanhan mallin mukaan.
Koivurivi Hiittenkiukaalle	ok		Viljelijältä kysytty lupaa ja ehdotettu, että tehdään hänelle maisemasopimus. Ei suostunut.
Kiviaidan kunnostus Metsäkulmantiellä		2006	Vihreä Hiirijärvi –hankkeen aikana
Soramonttu virkistysalueeksi		2006	Vihreä Hiirijärvi –hankkeen aikana
Koulun pihalle pulkkamäki, lammashaka, sadekatos, turvallinen aidanne koulun päätyyn, luontopolku	ok	2006	Vihreä Hiirijärvi –hankkeen aikana
Urheilukentän kunnostus	ok		Lampaat pitävät urheilukentän kesällä kunnossa
Tienristeyksien avartaminen	ok	2006-2010	Avarretaan tienristeyksiä tarpeen mukaan lisää.
Kosteikkoalueen perustaminen	ok		Asia selvitetty. Halukkuutta ei enää löydy.
Näkymien aukaiseminen	ok	2006-2010	Jatketaan työtä vuosittain.
Pensaikkojen raivaus	ok	2006-2010	Vihreätien reunoja käyty lävitse. Jatketaan vuosittain työtä.
Metsäsaarekkeen raivaus	ok		Ollaan neuvottu viljelijöitä, mitä he voivat tehdä saarekkeille ja mitä tukea he voivat saada hankkeelleen.
Pyöräilyreitti		2006	Vihreä Hiirijärvi-hankkeen aikana pyöräreitti tutuksi harjavaltalaisille
Luontopolku koululle	ok		Vihreä Hiirijärvi –hankkeen aikana
Hiihtoreitti		2006	Selvitetty on aikaisemmin, mutta talvi oli vähä luminen. Kun tulee lunta tarpeeksi, selvitetään uudelleen.
Kylätalon kunnostus	ok		Kylätalokunnostettu sisältä
Kyläraitin ehostus, kuten punamultamaalaus	ok		Vihreä Hiirijärvi –hankkeen aikana
PVY:n vanhan kuivurin kunnostus	ok		Vihreä Hiirijärvi –hankkeen aikana
Valaistuksen parantaminen		2006-2010	Painostetaan päättäjiä
*Hiirijärventielle			
*Niitynrinnantielle Jutille päin			
Nuorisotilat		2006	Selvitetään halukkuus kylätalon käytöstä

KYLÄSUUNNITELMA

Leikkikentän kunnostus	ok		Kaupunki panostanut + meiltä katos, pulkkamäen kunnostus ja luontopolku
Jääkiekkokaukalo	ok		Vanhempainyhdistys hankki ja pystytti uudemman kaukalon
Kimppataksi vanhuksille		2006-2010	Selvitetään mahdollisuudet
Tiet ja rummut kuntoon		2006-2010	Painostetaan päättäjiä
Postipalvelu	ok		Selvitetty postipalvelu ja tiedotettu kylälehdessä
Pankki	ok		Ei tarvetta, monella nettiyhteydet
Kauppa	ok		Ei tarvetta, käydään Harjavallassa
Asuntovaunualue koululle		2006-2010	Selvitetään, kun tulee tarvetta
Kodalle wc ja vaja	ok		
Opastointia kehitetään	ok	2006	Vihreä Hiirjärvi –hankkeen aikana
Oman tuotteen kehittäminen		2006-2010	Vihreä Hiirjärvi –hankkeen aikana, kuten julisteita ja kortteja Lallista
Oma markkinatapahtuma	ok	2006-2010	Kylä tutuksi tapahtuma vuosittain
Kylän ja kunnan yhteistyö		2006-2010	Kehitetään yhteistyötä, informoidaan paremmin kuntaan asioistamme
Yhdistysten yhteistyö	ok	2006-2010	Pidetään vuosittain yhteinen kokous vuoden alussa
Koulun säilyttäminen		2006-2010	Kun kylä pysyy aktiivisena.....
Tonttimaan-asuntokartoitus	ok	2006-2010	Karhukoto hankkeiden aikana selvitettiin. Jatketaan työtä.
Oma lehti 4 krt/vuosi	ok	2006-2010	Jatketaan, näin saamme jäsenet pidettyä yhdistyksessä
Kyläläisten virkistäminen	ok	2006-2010	Jatketaan pysymällä itse aktiivisena
Leikkihuone kylätalolle	ok		
Kylätalon perusteellinen siivous	ok		
Esite	ok	2006	Uusi esite saadaan matkailukohteista
Kotisivut	ok	2006	Päivitetään perusteellisesti
Kyläsuunnitelma	ok	2010	Tehdään päivitys
Uusien asukkaiden vastaanotto	ok	2006-2010	Jatketaan tervehdyksellä ja kylälehteen haastattelut uusista asukkaista
Kylän historiikki		2007-2010	Jatketaan
Valokuvien kerääminen	ok		
Kyläelokuva kylän historiasta	ok		
Kirja kylästä			
Vanhustenpiiri	ok		Jatketaan seurakunnan vetämänä
Julkinen liikenne	ok		
Hakamaat kuntoon	ok		
Pyörätie Hiirjärventielle Eurantielta asti		2006-2010	Painostetaan päättäjiä
Jätevesiviemärointi		2006-2010	Perustetaan kylälle osuuskunta hoitamaan projektia
Nuorisolle lisää toimintaa		2006-2010	Tehdään nuorille oma kysely
Aktiivisen kylätoiminnan hiipumisen välttäminen		2006-2010	Palkataan kyläsihteeri kokopäiväiseksi hankkeen avulla
Matkailun kehittäminen		2006-2010	Tehdään matkailuhanke
Talkooväen väsymisen estäminen		2006-2010	Palkitaan talkooväkeä ja yritetään etsiä uusia toimijoita
Kylämetsuri/talonmies		2006-2010	Palkataan hankkeen avulla
Kylän yhteistyö		2006-2010	Kehitetään yhteistyötä toiminta alueellamme kuten Hiittenkiukaantien, Kuusiniementien ja Metsäkulmantien kanssa
Hiirjärven "järvi"		2006-2010	Jos maanomistajat kiinnostuneita, ollaan mukana.
Kioski	ok	2006-2010	Kioski hankittu. Selvitetään kyläläisten halukkuus alkaa pitämään kioskia.